

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเอกชน ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 จำนวน 16 โรงเรียนทั้งสิ้น 9,792 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนเอกชน อำเภอเมืองเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จำนวน 713 คน โดยแบ่งโรงเรียนเป็น 2 ประเภทคือ

1. กลุ่มโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นโดยคณะบุคคลมีทั้งหมดรวม 10 โรงเรียน จำนวน 3,338 คน โดยสุ่มเลือกผู้ปกครองในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จากระดับความเชื่อมั่น 95% ได้จำนวน 347 คน (กนกทิพย์ พัฒนาพิวพันธ์, 2541, หน้า 118) ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองในโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้น โดยคณะบุคคล
จำแนกตามระดับชั้น

ที่	โรงเรียน	ประชากร	จำนวน			
			กลุ่มตัวอย่าง			
			ม.1	ม.2	ม.3	รวม
1.	เมตตาศึกษา	370	14	14	10	38
2.	ธรรมราชศึกษา	352	13	8	16	37
3.	วิชัยวิทยา	14	2	-	-	2
4.	เทพดินทร์วิทยา	497	18	18	16	52
5.	ไชยโรจน์วิทยา	323	11	10	11	32
6.	โกวิทธารงเชียงใหม่	742	22	31	24	77
7.	วชิรวิทย์	232	8	8	8	24
8.	วรเชษฐอนุสรณ์	185	6	8	6	20
9.	สิริมงคลานุสรณ์	574	19	21	20	60
10.	สันติศึกษา	49	2	2	1	5
รวมทั้งหมด		3,338	115	120	112	347

2. กลุ่มโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นโดยมูลนิธิคริสตศาสนา มีทั้งหมด 6 โรงเรียน จำนวนประชากร 6,454 คน โดยสุ่มเลือกผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจากระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 366 คน ดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองในโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้น โดยมูลนิธิ
คริสต์ศาสนานำเนกตามระดับชั้น

ที่	โรงเรียน	ประชากร	จำนวน			
			กลุ่มตัวอย่าง			
			ม.1	ม.2	ม.3	รวม
1.	มงฟอร์ตวิทยาลัย	1,141	21	22	22	65
2.	พระฤทัยเชียงใหม่	1,226	24	24	22	70
3.	เรยีนาเซลิวิทยาลัย	614	12	12	11	35
4.	คาราวิทยาลัย	1,494	30	31	23	84
5.	ปรีนส์รอยแยลวิทยาลัย	1,499	27	28	30	85
6.	เชียงใหม่คริสเตียน	480	10	9	8	27
รวมทั้งหมด		6,454	124	126	116	366

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้ปกครอง
ต่อบทบาทของครูสังคมนตรีศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนเอกชน อำเภอเมือง
เชียงใหม่ จำนวน 1 ชุด แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check - List)
จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อบทบาทของครูสังคมนตรีศึกษา ระดับชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนเอกชน อำเภอเมืองเชียงใหม่ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบ
ประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยจะ
สอบถามในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การพัฒนาทักษะทางวิชาการของนักเรียน จำนวน 16 ข้อ
2. การพัฒนาทักษะทางปัญญาของนักเรียน จำนวน 10 ข้อ
3. การพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียน จำนวน 14 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอนี้ของผู้อุปการะเกี่ยวกับความคาดหวังต่อบทบาทของครูสังคมศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนเอกชน อำเภอเมืองเชียงใหม่ เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open – ended Question)

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าการสร้างแบบสอบถามจากหนังสือ ตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. สัมภาษณ์ผู้อุปการะของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนเอกชน อำเภอเมืองเชียงใหม่ ที่ไม่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำมากำหนดขอบเขต และแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถามโดยอาศัยข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าหนังสือ ตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ผู้อุปการะของนักเรียน
4. นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจ แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน (ดูรายชื่อในภาคผนวก ก) ตรวจสอบเพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ครอบคลุมเนื้อหาและถูกต้องในการใช้สำนวนภาษาแล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไข
5. จัดทำแบบสอบถามฉบับที่ปรับปรุงแก้ไขและนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้อุปการะนักเรียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง อำเภอเมืองลำปาง จำนวน 10 ฉบับ แล้วนำไปคำนวณหาระดับความเชื่อมั่น (Reliability) โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.918
6. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง และจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. นำหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เสนอต่อครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่และผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนทุกโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในอำเภอเมืองเชียงใหม่

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยฝากหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามผ่านนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเอกชน อำเภอเมืองเชียงใหม่ ไปถึงผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 713 คน และให้ส่งกลับทางไปรษณีย์ โดยใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม 1 เดือน และได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 686 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Packages for the Social Sciences for Windows) เพื่อหาค่าสถิติดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม หาค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. ข้อมูลที่เป็นความคาดหวังของผู้ปกครองต่อบทบาทของครูสังคมศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนเอกชน อำเภอเมืองเชียงใหม่ โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในแต่ละด้านและนำผลที่ได้มาแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย โดยนำเสนอเป็นความเรียง

การกำหนดค่าคะแนนมีดังนี้

มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

การกำหนดค่าเฉลี่ย มีดังนี้

คะแนนค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00	หมายถึง	คาดหวังให้ปฏิบัติมากที่สุด
คะแนนค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49	หมายถึง	คาดหวังให้ปฏิบัติมาก
คะแนนค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49	หมายถึง	คาดหวังให้ปฏิบัติปานกลาง
คะแนนค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49	หมายถึง	คาดหวังให้ปฏิบัติน้อย
คะแนนค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49	หมายถึง	คาดหวังให้ปฏิบัติน้อยที่สุด

(กนกทิพย์ พัฒนาพิภพพันธ์, 2539, หน้า 32)

3. ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดนำมาจัดหมวดหมู่ แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ